

ABSTRAKT: VÝSLEDKY EVALUAČNÍ PŘÍPADOVÉ STUDIE

Oblast podpory OP LZZ: 3.4 Rovné příležitosti žen a mužů na trhu práce a sladování pracovního a rodinného života

PROJEKT: ZAČÁTEK VE SVÉM

Příjemce: Organizace pro pomoc uprchlíkům, o. s.

Místo: Plzeňský kraj, Jihočeský kraj, Jihomoravský kraj, Středočeský kraj

Výše dotace: 7 616 811,- Kč

Termín realizace: 1. 3. 2012 – 28. 2. 2014

CÍL PROJEKTU

Cílem projektu bylo zvýšení pracovních příležitostí žen ze třetích zemí (mimo EU, EHS) prostřednictvím snižování bariér brzdících rozvoj schopností a dovedností a podpory zahájení a rozvoje samostatně výdělečné činnosti. Cizinky jsou znevýhodněny na trhu práce z důvodu neuznaného vzdělání, špatné komunikace v českém jazyce či vyžadované pravidelné péče o děti a rodinu. Často nemají ani příliš vysokou podporu ze strany rodiny.

CO SE V PROJEKTU ODEHRÁLO?

Díky podpoře byl realizován soubor komplexních a na sebe navazujících aktivit, které byly vhodné zaměřeny na cílovou skupinu a její potřeby z hlediska zahájení podnikání. V projektu byla kromě vzdělávacího kurzu zahrnuta dlouhodobá podpora a poradenství před zahájením podnikání.

Účastnice nejprve prošly odborným vzdělávacím kurzem zaměřeným na základy podnikání, který probíhal 8 týdnů. V rámci kurzů také vystoupili podnikatelé – cizinci, kteří účastnicím předali své zkušenosti. V rámci kurzu proběhla také soutěž o nejlepší podnikatelský plán, který účastnice kurzu zpracovávaly.

Po skončení kurzu byla cílové skupině po dobu 6 měsíců poskytována individuální asistence prostřednictvím osoby job coache, který pomáhal ženám s realizací podnikatelského záměru v praxi - kontaktoval úřad práce, pomáhal hledat pronájmy a psát smlouvy. Základní poradenství bylo poskytnuto také účastnicím, které se rozhodly pro jiný typ pracovního uplatnění. Po dobu trvání projektu bylo také zajištěno hlídání dětí účastnic. Součástí podpůrných aktivit byly také nostrifikace diplomů a dalších dokumentů.

O postupech a metodách práce s účastnicemi, které jsou v projektu využívány, a o tématu integrace cizinek na trh práce příjemce během

kampaně cíleně informoval jak odbornou, tak širokou veřejnost, a to prostřednictvím článků (v časopisech i na internetu) či reportáží v Českém rozhlase. Dále byl vytvořen sběrný dokument o průběhu projektu a odborná publikace a byla uspořádána odborná konference. Nad rámec projektu byly uspořádány regionální kulaté stoly se zástupci měst, krajů, úřadů práce, neziskových organizací a dalších subjektů.

Účast v kurzu posílila jak vnitřní, tak vnější motivaci žen díky získání poznatků a dovedností potřebných k založení podnikání.

CO PROJEKT PŘINESL LIDEM?

Zvýšení podnikatelských kompetencí a nalezení uplatnění na trhu práce

Základem návratu cizinek zapojených do projektu na trh práce bylo zvýšení jejich motivace a sebevědomí, rozvoj měkkých dovedností a získání poznatků týkajících se legislativy a účetnictví, přičemž s finanční oblastí měly ženy největší problémy. Účastnice si vytvořily reálný podnikatelský plán, který byl klíčový pro založení úspěšného podnikání, případně čeká na své budoucí využití.

Nad původní očekávání založilo již v průběhu projektu podnikání 10 žen a dalších 15 žen si našlo zaměstnání. Zahájení podnikání v každém oboru je přitom spojeno s odlišnými překážkami

či problémy, které účastnicím pomohli vyřešit odborníci z praxe:

- ✓ Paní Oksana založila v Plzni jazykovou školu, kde se vyučuje převážně ruský, ale také anglický, španělský či francouzský jazyk. Její škola zprostředkovává také pobyty klientů v Petrohradu, kam mohou jezdit na konverzační kurz. To vyžadovalo právní a daňové konzultace ohledně speciálního fakturování apod.
- ✓ Účastnice, která vyrábí přírodní kosmetiku, získala rady od konzultantů pro registraci kosmetických preparátů a v současné době požádala o atestaci svých výrobků.
- ✓ Paní Olga, která si chtěla založit vázanou živnost jako účetní, musela dle předpisů rok před zahájením podnikání pracovat v tomto oboru jako zaměstnanec v nějaké společnosti. Na svoji živnost se začala připravovat na mateřské dovolené a v současné době pracuje brigádně a navíc dělá účetnictví.

Několika ženám se podařilo založit podnikání v oboru, který

Paní Halyna se zapojila do projektu s přáním mít vlastní zubařskou ordinaci. V průběhu projektu využila konzultace se zubaři ohledně způsobů objednávání zboží, spolupráce s Ministerstvem zdravotnictví, ceníku služeb apod. Před zahájením vlastní živnosti paní Halyna úspěšně složila atestaci a v současné době již získala licenci na vykonávání zubařské praxe na území ČR. Jak sama řekla, „největší překážka pro mě byla ta zkouška“. Také pronájem vlastního zubařského křesla je finančně náročnou záležitostí. Ale jak sama říká, díky zpracovanému podnikatelskému plánu „už vím, kde a jak co zařídit, kdybych chtěla do něčeho jít“.

Soutěž o nejlepší podnikatelský plán v rámci kurzu vyhrála paní Světlana, jejíž vášní je keramika. Pochází z Běloruska, kde také vystudovala uměleckou vysokou školu, a od roku 2011 žije v České republice. Po skončení projektu paní Světlana získala trvalý pobyt na území ČR a našla si zaměstnání, při kterém vykonávala jako vedlejší činnost právě výrobu keramiky. Živnostenský list si založila již v průběhu pracovního poměru, a když pak kvůli neshodám ze zaměstnání odešla, hned věděla, co je třeba zařídit: „Když jsem odešla z práce, měla jsem hned náhradu. Měla jsem hned zakázky“, dodává. V současné době se na vlastní noze naplno věnuje výrobě keramiky a také pořádá keramické kurzy pro dospělé. Velkým přínosem pro ni je, že si může sama rozhodnout o pracovní době: „Když chci, můžu vydělat a když potřebuju dělat něco jiného, můžu se tomu věnovat, třeba rodině.“ Výhodou je pro ni také možnost přivýdělku při plánované mateřské dovolené: „To u normální práce nejde.“ Díky účasti v projektu podle svých slov získala všechny potřebné informace o tom, „co všechno je potřeba, aby to bylo podle zákona.“ Dodává, že kdyby si měla veškeré informace hledat sama, „měla bych strach se do toho vůbec pustit“. Celkový přínos a smysl projektu zhodnotila těmito slovy: „Myslím, že lepší, než někomu dávat peníze, je naučit ho, jak je vydělat.“

vystudovaly, nebo na činnosti, která je baví a naplňuje. Výroba keramiky je pro paní Světlanu obojím.

Jak shrnula koordinátorka projektu: „Člověku, který byl odhodlaný začít podnikat, dal projekt všechny možnosti, jak ten podnik správně nastartovat.“ Soukromé podnikání také otevírá možnosti pro sladování pracovního a rodinného života a zároveň je prostředkem k seberealizaci žen – cizinek a jejich většímu osamostatnění.

PŘEKÁŽKY

- ❖ Problémy při administraci projektu – časté změny pravidel pro administraci
- ❖ Nastavení OP LZZ - nemožnost do projektu zařadit účastnice z Prahy i přes velký zájem
- ❖ Osobní překážky – některé ženy musely začátek podnikání odložit z důvodu otěhotnění, péče o rodinné příslušníky či nemoci
- ❖ Finanční náročnost podnikání – řada účastnic musela přehodnotit své plány kvůli nedostatku finančních prostředků

- ❖ Získávání úvěru – pro cizince bez trvalého pobytu na území ČR je obtížné získat úvěr

SHRnutí PŘÍNOSŮ PROJEKTU

Naplnění účelnosti a užitečnosti projektu	
Dopady na zaměstnanost účastníků	Vysoký V rámci projektu zahájilo podnikání 10 účastnic a dalších 15 osob nalezlo zaměstnání.
Dopady na kvalifikační úroveň účastníků (vzdělání)	Vysoký Účastnice si zvýšily své měkké dovednosti (zejména komunikační), finanční gramotnost a získaly poznatky v legislativní oblasti a v účetnictví.
Dopady na zaměstnatelnost účastníků jiné než kvalifikační	Vysoký Účastnice získaly silnou vnitřní i vnější motivaci a sebevědomí k zahájení podnikání či k jinému uplatnění na trhu práce.
Dopady na ekonomickou situaci účastníků	Spíše vysoký U dlouhodobě nezaměstnaných osob z cílové skupiny došlo s nástupem do zaměstnání ke zvýšení příjmu, v případě zahájení podnikání dochází ke zvýšení příjmů až po určité době.
Dopady na sociální statut účastníků	Spíše vysoký Bylo podpořeno začlenění cizinek do české společnosti.
Dopady na rovné příležitosti	Vysoký Podnikání je formou práce vhodnou pro sladování pracovního a rodinného života a zároveň je prostředkem k seberealizaci cizinek a jejich většímu osamostatnění v rámci rodiny.
Dopady na další klíčové aktéry	Spíše vysoký Navázání spolupráce s aktéry z veřejné sféry (úřady práce, živnostenské úřady, neziskové organizace).
Vyřešení problémů/potřeb cílové skupiny	Problémy a potřeby cílové skupiny byly z větší části vyřešeny (s ohledem k zaměření projektu).
Vnímání užitečnosti projektu ze strany cílových skupin a klíčových aktérů	
Užitečnost projektu ze strany cílových skupin	Jednoznačně užitečný Veškeré výstupy projektu vnímány jako užitečné a pozitivní z hlediska osobní situace účastníka.
Užitečnost projektu ze strany dalších klíčových aktérů	Jednoznačně užitečný Veškeré výstupy projektu vnímány jako užitečné a pozitivní.
Účinnost a hospodárnost projektu	
Naplnění účinnosti	Vysoké Způsob zapojení a využití projektových vstupů optimálně přispíval k dosaženým výsledkům a přínosům pro cílovou skupinu.
Naplnění hospodárnosti	Vysoké Veškeré vstupy byly nezbytné pro dosažení cílů.
Udržitelnost projektu	
Udržitelnost projektu	Spíše vysoká Většina dosažených výsledků byla udržena.
Identifikace nejlepší, dobré a neosvědčené praxe	
Spíše dobrá praxe Celkové zhodnocení projektu evaluátorem na základě multikriteriální analýzy, která vychází z provedených šetření a zjištění v průběhu zpracování případové studie.	